

Luonnontuotealan yritystoiminnan tukena Business Finland ja Suomen metsäkeskus

31.10.2024

Kuluvan vuoden lokakuun alussa Luonnontuotealan täydennyskoulutushankkeessa perehdyttiin luonnontuotealan yrityspalveluihin. Business Finlandin Ecosystem Manager Annaleena Soult ja Suomen metsäkeskuksen yrityspalvelujen päällikkö Marko Ämmälä pitivät asiantuntevat luennot yllämainitusta aiheesta.

Business Finland (aiemmin Tekes) tunnetaan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta. Matkailun edistäminen ja viennin edistäminen ovat osa organisaation toimintaa. Keskeistä on houkutella uusia investointeja Suomeen. Business Finlandilla on 760 asiantuntijaa sekä 16 toimipistettä Suomessa ja 37 ulkomailla.

Team Finland tukee

Business Finlandin palvelut antavat Team Finland -verkoston puitteissa apua yrityksille sekä Suomessa että ulkomailla. Toimintaverkostossa on Business Finlandin lisäksi maa- ja metsätalousministeriö, ulkoministeriö, työ- ja elinkeinoministeriön TE-palvelut ja ELY-keskukset sekä Finnvera. Verkoston kautta yritykset voivat hakea kansanvälistä kasvua. Tarkempaa lisätietoa verkostosta löytyy Team Finlandin (2024) verkkosivuilta.

Kansainvälistymisen ja viennin aloittamisen käynnistämiseksi pitää olla kiinnostus, jonka pohjalta kartoitetaan kansainvälistymisen mahdollisuuksia yleisellä tasolla. Toisessa vaiheessa on tarpeen selvittää, mitä uusien

markkinoiden avaaminen vaatii. Kolmanneksi on tehtävä tarkat vienti- ja markkinointisuunnitelmat. Neljännessä vaiheessa Team Finland auttaa markkinoiden avaamisessa. Tämän jälkeen yrittäjät voivat myös saada apua verkottumishaasteissa ja kansainvälisen kaupankäynnin rahoittamiseen. Team Finlandin verkoston kautta voit kasvattaa tai uudistaa liiketoimintaa nykyisillä tai uusilla markkinoilla.

Vientisektorilla on keskeistä hallita myös lupa-asiat verkostojen ja kumppanien rekrytointien lisäksi. Annaleena Soultin mukaan on keskeistä huomata, ettei kansainvälisiä asioita voi hoitaa vain etätyökaluilla kuten Teamsillä, Zoomilla ja/tai sähköpostilla. Esimerkiksi saksalaisten kanssa on toimittava kasvotusten ja jatkuvasti vuorovaikutteisesti. Toiminta vaatii myös pitkäjänteisyyttä. Paikallisen kielen osaajat ja markkinatoimijat ovat suurena apuna. Annaleena Soultin mukaan yritysten kansainvälistymiseen pitää siis olla riittävät resurssit.

Business Finlandin luonnontuotenäkemyksiä

Keskeistä on erottua muista tuotteiden kautta. Annaleena Soultin mukaan suomalaisia metsämarjoja pidetään puhtaina, terveellisinä ja herkullisina. Marjajauheita ja -öljyjä on viety esimerkiksi Etelä-Koreaan ja Japaniin. Ulkomailla ei oikein tunneta muita suomalaisia metsämarjoja kuin mustikka eli kansainvälisiä markkinoita uusille tuotteille on olemassa. Luomusertifikaatti on aina vaatimuksena luomutuotteille. Alan yleisinä haasteina ovat olleet pienet volyymit, logistiikka ja säilyvyys erityisesti marjojen ja marjatuotteiden osalta. Ruokaturvallisuus onkin luonnontuotteiden keskeinen elementti ja sen merkitys on hyvin tärkeä luonnontuotteiden säilytyksessä ja logistiikassa. Monen maa paikalliset maahantuontivaatimukset ovat olleet tiukkoja muun muassa säteilyarvojen osalta.

Metsäkeskuksen toiminnasta kentällä

Suomen metsäkeskus valvoo muun muassa metsälain noudattamista ja on keskeinen metsäviranomainen ja valtakunnallinen alan edistäjä. Sen viranomaistehtäviin kuuluu metsävaratiedon keruu ja hallinta (kuva 1). Metsaan.fi on digitaalinen palvelualusta. Perinteisten puukaupan ja metsänhoitotöiden lisäksi alusta antaa mahdollisuuksia myös luonnontuotesektorin edistämiseen. Toimintaan kuuluu myös arvokkaiden luontokohteiden turvaamista. Luonnontuotteet ja metsien muu monikäyttö otetaan alueellisissa metsäohjelmissa huomioon. Metsävarojen kestävä käyttö on osa alueellisten metsäohjelmien valmistelua ja toteutusta.

Kuva 1. Lokakuu on hyvää karpaloiden poiminta-aikaa. Karpaloita esiintyy karuilla, typpiköyhillä nevoilla ja rämeillä, joilla suon pohjavesipinta on korkealla. Karpaloista voi valmistaa sekä hyvää hyytelöä että mehua. Alkoholiteollisuus valmistaa marjoista karpaloliköörіä (kuva: Risto Lauhanen, 2024).

Suomen metsäkeskus on toteuttanut valtakunnallisesti metsää sivuavaa yritysneuvontaa muun muassa bioenergia-alalla, puutuotesektorilla ja luonnontuotealalla. Tämä hanketyö on keskeinen metsäalan edistämistoiminnan elementti. Suomen metsäkeskuksella on valtakunnan tason ote luonnontuotealaan.

Valtakunnallisena toimijana metsäkeskus on osaltaan luonut uutta luonnontuoteliiketoimintaa yhdessä yritysten kanssa. Seinäjoen ammattikorkeakoulu ja Suomen metsäkeskus ovat yhdessä lapualaisen Mallaskuun Panimon kanssa kehittäneet HAVU-niminen kuusenkerkkäoluen Makuja maakunnan metsistä -hankkeessa.

Risto Lauhanen
FT, dosentti, erityisasiantuntija, luonnonvarat ja biotalous, TKI
SeAMK

Gun Wirtanen
TkT, dosentti, erityisasiantuntija, ruokaturvallisuus, TKI
SeAMK

Kirjoittajat ovat mukana maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston rahoittamassa Luonnontuotealan täydennyskoulutushankkeessa, jota Helsingin yliopisto koordinoi. SeAMKin ja Helsingin yliopiston lisäksi Arktiset Aromit ry ja Lapin ammattikorkeakoulu toteuttavat hanketta. Tämä kirjoittajien artikkeli perustuu sekä Business Finlandin Annaleena Soultin ja Suomen metsäkeskuksen Marko Ämmälän 2.10.2024 pitämiin luentoihin ja toimijoiden kotisivuihin. Luennot olivat osa Luonnontuotealan täydennyskoulutushankkeen toimintaa.

Aiemmin ilmestyneet artikkelit:

Internationalization and trade of natural products in Finland and South Ostrobothnia | Julkaisut @SeAMKReunaehdot kone- ja laitehankinnoissa ja tuotantotilojen suunnittelussa | Julkaisut @SeAMKLuonnontuotealalla on tärkeää tietää yritysmaailman keskeiset säädökset ja asiakirjat | Julkaisut @SeAMK

Lähteet

Suomen metsäkeskus. (11.10.204). https://www.metsakeskus.fi/fi/asiointi/yrityspalvelut

Team Finland. (11.10.2024). https://www.team-finland.fi/verkoston-palvelut-yrityksille